BILAGA 3 Verksamheten i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden

§ 1 Tillämpning av bilaga

Denna bilaga till Österbottens välfärdsområdes förvaltningsstadga tillämpas i störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden som fastställs i beredskapslagen och i samband med beredskapen inför dylika undantagsförhållanden.

§ 2 Störningssituationer och undantagsförhållanden

~~Med en störningssituation avses enligt statsrådets principbeslut (Säkerhetsstrategi för samhället 2.11.2017, s. 97) ett hot eller en händelse som äventyrar samhällets vitala funktioner eller strategiska uppgifter och som kräver mer omfattande eller intensivare samarbete och kommunikation mellan myndigheter och andra aktörer för att man ska kunna kontrollera den.~~ Med störningssituationer avses enligt statsrådets principbeslut (Säkerhetsstrategi för samhället 16.1.2025, s. 29) situationer som kortvarigt eller i begränsad omfattning påverkar samhällets vitala funktioner, till exempel avbrott i vattendistributionen, tillfälliga avbrott i betalningssystemen eller korta elavbrott.

Med undantagsförhållanden avses de situationer som fastställs i 3 § av beredskapslagen (1552/2011). Statsrådet konstaterar i samverkan med republikens president att det råder undantagsförhållanden i landet.

§ 3 Beredskapsskyldighet

Enligt 12 § i beredskapslagen ska välfärdsområdet genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden.

Beredskapen inrymmer den verksamhet med vilken man säkerställer att uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt och de eventuellt nödvändiga åtgärder som avviker från det sedvanliga i samband med störningssituationer och under undantagsförhållanden.

Inom ramen för beredskapsplaneringen i Österbottens välfärdsområde skapar man utgående från nationella och regionala riskbedömningar samt riskbedömningar som upprättas av välfärdsområdets verksamhetsområden en modell för hanteringen av störningssituationer som säkerställer ledningssystemet och verksamhetsmodellerna med vilka kontinuiteten i servicen kan tryggas.

För hanteringen av störningssituationer under normala förhållanden och hanteringen av undantagsförhållanden utnämns en ledningsgrupp för beredskap och säkerhet som tillsammans med verksamhetsområdena, förvaltningen och stödfunktionerna sköter om välfärdsområdets verksamhet i samband med olika hot och säkerhetsrelaterade situationer för att de tjänster som välfärdsområdet tillhandahåller och som är kritiska för invånarnas funktionsförmåga kan säkerställas och tryggas i störningssituationer både under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Välfärdsområdesstyrelsen leder organiseringen av beredskapen, beredskapsplaneringen och den övergripande säkerheten i enlighet med de principer som välfärdsområdesfullmäktige fastställt. Välfärdsområdesdirektören samt övriga ledande tjänsteinnehavare ansvarar i enlighet med sina uppgifter för beredskapsplanerna. Välfärdsområdets säkerhets- och beredskapschef, räddningsverkets räddningschef (beredskap) och beredskapsplanerarna (inom social- och

hälsovården samt på räddningsverket) bistår och sammanjämkar beredskapsplaneringen i välfärdsområdet.

På förslag av medlemmarna i ledningsgruppen för beredskap och säkerhet och de ledande tjänsteinnehavarna tar välfärdsområdesdirektören vid behov beslut om att beredskapsplanen ska uppdateras när det sker sådana förändringar i säkerhetsmiljön som kräver en uppdatering av beredskapsplanen.

Välfärdsområdets beredskapsplan består av en allmän del och av förvaltnings- och stödtjänsternas, verksamhetsområdenas och resultatområdenas beredskapsplaner. Beredskapsplanen kompletteras med respektive resultatenhets säkerhetsplan och handlingskort för störningssituationer.

Välfärdsområdet ska i sin beredskap säkerställa att kontinuiteten i servicen tryggas även när tjänster anskaffas av privata serviceproducenter. När välfärdsområdet ingår avtal om att köpa tjänster av serviceproducenter för vilka välfärdsområdet ansvarar för i och med sitt organiseringsansvar ska välfärdsområdet även komma överens om hur lägesbilden ska upprätthållas, förmedlas och meddelas. Välfärdsområdet ska även kräva att respektive serviceproducent som tillhandahåller tjänster för välfärdsområdet med stöd av avtal har en beredskapsplan och en plan för kontinuitetshantering.

§ 4 Tillämpning av förvaltningsstadgan i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden

Den gällande förvaltningsstadgan tillämpas även i allvarliga störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden, om inte något annat följer av § 3 eller § 5 i förvaltningsstadgans bilaga 3 eller av beredskapslagen.

§ 5 Ibruktagande av specialbefogenheter

I störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden kan välfärdsområdesdirektören, avvikande från den befogenhet som definierats i förvaltningsstadgan för normala förhållanden, nyttja beslutanderätt för att trygga basservicen och normalisera störningssituationen, då det handlar om att sammanjämka åtgärder mellan olika verksamhetsområden, allokering av ekonomiska resurser eller personalresurser, kommunikation eller annat beslut som är nödvändigt för att sköta störningssituationen.

Inom räddningsverksamheten och ledningen av räddningsverksamheten (vid befolkningsskydd och evakuering under undantagsförhållanden) använder sig välfärdsområdets högsta räddningsmyndighet eller den räddningsmyndighet som utsetts av den högsta räddningsmyndigheten de befogenheter som har dokumenterats i räddnings- eller beredskapslagen eller annan författning i sin uppgift som räddningsverksamhetens ledare.

Beslut om användande specialbefogenheter i samband med allvarliga störningssituationer under normala förhållanden och i samband med undantagsförhållanden som utfärdats av statsrådet fattas av välfärdsområdesstyrelsen i Österbottens välfärdsområde på förslag av ledningsgruppen för beredskap och säkerhet. Ifall säkerhetsläget i Österbottens välfärdsområde så kräver, och beslutet om ibruktagande av specialbefogenheter inte på grund av det rådande säkerhetsläget kan vänta till välfärdsområdesstyrelsens nästa sammanträde, kan också ledningsgruppen för beredskap och säkerhet eller Österbottens välfärdsområdes ledningsgrupp för störningssituationer på förslag av ledande tjänsteinnehavare fatta beslut om att specialbefogenheter ska tas i bruk. När ett dylikt beslut fattats ska välfärdsområdesstyrelsen delges om detta under samma dygn. Beslutet om ibruktagande av specialbefogenheter ska behandlas inom en (1) månad från att beslutet fattats i välfärdsområdesfullmäktige för Österbottens välfärdsområde vid ett extraordinarie sammanträde oberoende av om beslutet om

ibruktagande av specialbefogenheterna fattats av välfärdsområdesstyrelsen eller ledningsgruppen för beredskap och säkerhet. Beslut om att användningen av specialbefogenheter ska upphöra – när det inte längre finns några förutsättningar att förlänga användningen av specialbefogenheterna – fattas alltid av välfärdsområdesstyrelsen för Österbottens välfärdsområde.

NY 5 a § Befogenheterna i störningssituationer inom samarbetsområdet för social- och hälsovården

De tjänsteinnehavare i det välfärdsområde som enligt 50 a § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (621/2021) upprätthåller ett universitetssjukhus fastställs i den vid respektive tidpunkt gällande förvaltningsstadgan för Egentliga Finlands välfärdsområde. Ovan nämnda tjänsteinnehavare ska fatta beslut om de åtgärder som avses i 50 a § 1 mom. 3–6 punkten i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Välfärdsområdesstyrelserna i samarbetsområdet informeras om användningen av åtgärderna i enlighet med samarbetsavtalet.

§ 6 Organisationen av förtroendevalda

Fullmäktige, styrelsen och dess sektioner samt övriga organ fungerar i den mån det är möjligt liksom under normala förhållanden, dock med iakttagande av välfärdsområdesdirektörens befogenheter som fastställs i § 5. Statsrådet kan med stöd av beredskapslagen genom förordning bestämma om ändringar i den verksamhet som bedrivs i fullmäktige, styrelsen och dess sektioner samt i de övriga organen.

§ 7 Ledningsgruppen för beredskap och säkerhet i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden

I störningssituationer under normala förhållanden leds verksamheten i Österbottens välfärdsområde av välfärdsområdesdirektören samt av ledningsgruppen för beredskap och säkerhet som leds av välfärdsområdesdirektören. ~~Under undantagsförhållanden och vid övergång till full beredskap tillsätts en ledningsgrupp för störningssituationer, vars verksamhet leds av välfärdsområdesdirektören. Ledningsgruppen för störningssituationer i Österbottens välfärdsområde kan med stöd av välfärdsområdesdirektörens beslut tillsättas även vid en höjning av beredskapen, ifall detta anses vara nödvändigt för en effektiv skötsel av uppgifter och för tryggandet av beslutsfattandet.~~

~~Oberoende av hotbilden samt säkerhets- och beredskapsnivån består välfärdsområdets ledningsgrupp för störningssituationer av välfärdsområdesdirektören, förvaltningsdirektören, personaldirektören, kommunikationsdirektören, beredskaps- och säkerhetschefen, en jurist, resursdirektörerna samt räddningsverkets representant.~~

Ledningsgruppen för beredskap och säkerhet fungerar även som välfärdsområdets ledningsgrupp för störningssituationer under undantagsförhållanden och vid övergång till full beredskap. Ledningsgruppen för störningssituationer inrättas genom beslut av välfärdsområdesdirektören när beredskapen höjs, ifall det behövs för att uppgifterna ska kunna skötas effektivt och välfärdsområdets beslutsförmåga tryggas. Välfärdsområdesdirektören leder verksamheten i ledningsgruppen för störningssituationer. Välfärdsområdesdirektören kompletterar ledningsgruppen för störningssituationer med nödvändiga sakkunniga.

Välfärdsområdet ska skapa sig en lägesbild av social- och hälsovården i sitt område för att trygga kontinuiteten i verksamheten och tillgången till tjänsterna. Välfärdsområdet ska ställa de uppgifter i lägesbilden vilka anknyter till organiseringen av social- och hälsovården till det beredskapscenter som avses i 51 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Välfärdsområdesdirektören vikarieras i störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden av samma tjänsteinnehavare som fastställs i förvaltningsstadgan som välfärdsområdesdirektörens ställföreträdare under normala förhållanden.

I störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden ansvarar välfärdsområdesdirektören tillsammans med de ledande tjänsteinnehavarna för förvaltningen och stödtjänsterna och för verksamhetsområdena för de åtgärder som måste vidtas i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden inom sina ansvarsområden och allokerar tillsammans med ledningsgruppen för beredskap och säkerhet resurser till olika verksamhetsområden på basis av det som krävs för att åtgärda störningssituationer som råder under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Välfärdsområdets verksamhetsenheter ska i sin verksamhet i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden ta i beaktande de myndigheter och lagstadgade organisationer samt de befogenheter och uppgifter som de har i samband med störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

§ 8 Övriga ledningsgrupper och samarbetsgrupper som är verksamma i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden

Övriga ledningsgrupper och arbetsgrupper som anknyter till störningssituationer under normala förhållanden tillsätts och utnämns av välfärdsområdesdirektören eller av hens ställföreträdare. Ledningsgrupper, ledningsgruppen för störningssituationer och arbetsgrupper agerar i enlighet med de befogenheter som fastställts av den tjänsteinnehavare som tillsatt dem.

Välfärdsområdesdirektören ska informeras om ledningsgruppernas och arbetsgruppernas verksamhet omedelbart när dessa har inlett sin verksamhet.

~~§ 9 Ledningsgruppen för beredskap och säkerhet~~

~~Ledningsgruppen för beredskap och säkerhet fungerar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden som den beredskapskommitté som avses i beredskapslagen. I samband med full beredskap och under undantagsförhållanden fungerar Österbottens välfärdsområdes ledningsgrupp för störningssituationer som den beredskapskommitté som avses i beredskapslagen.~~

§ 10 Kommunikation

När styrelsen eller välfärdsområdesdirektören beslutat att de specialbefogenheter som ges med stöd av denna förvaltningsstadga ska införas ansvarar välfärdsområdesdirektören eller den myndighet som leder verksamheten för informationsgången, utlåtanden och intervjuer. Kommunikationsdirektören koordinerar och stöder kommunikationen i ledningsgruppen för beredskap och säkerhet samt kommunikationen i ledningsgruppen för störningssituationer under undantagsförhållanden samt när välfärdsområdet övergått i full beredskap om inte välfärdsområdesdirektören och/eller den myndighet som leder verksamheten beslutar annat.

Meddelanden och utlåtanden delges på både svenska och finska.

§ 11 Österbottens säkerhetsforum

Österbottens säkerhetsforum är en multiprofessionell samarbetsgrupp för myndighetsaktörer och fungerar som ett planerings- och informationsforum för landskapets högsta ledning i säkerhets- och beredskapsfrågor. Säkerhetsforumet består av samarbetsmyndigheter, representanter för kommunerna i området och för tredje sektorn, affärslivet och församlingarna.

Säkerhetsforumet ger samtliga myndigheter en gemensam lägesbild och bestämmer vilka tyngdpunkter, resurser och gemensamma mål landskapets beredskapsplanering ska innefatta.

Verksamheten i Österbottens säkerhetsforum baserar sig på ömsesidiga överenskommelser som ingåtts av den högsta ledningen, men forumet har ingen beslutanderätt.

Välfärdsområdesdirektören fungerar som ordförande för säkerhetsforumet, och räddningsdirektören fungerar som hens ersättare.

Bland medlemmarna i Österbottens säkerhetsforum har man utsett ett sekretariat för säkerhetsforumet, vilket fungerar som en beredande grupp för säkerhetsforumet. Arbetet i sekretariatet leds av räddningsdirektören. Den ordinarie sammansättningen består av fyra–fem personer, och vid behov kan ärendespecifika sakkunniga tillkallas.